

Universiteit Utrecht

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM

Nieuwe routes naar het leraarschap

Martijn Meeter
Jan van Tartwijk

Deze workshop

Bij veel universiteiten worden nieuwe trajecten vormgegeven om leraren op te leiden. Bijvoorbeeld door de lerarenopleiding modulair aan te bieden en te zoeken naar een nieuwe balans tussen opleiden en lesgeven. Met deze routes kunnen verschillende typen leraren worden opgeleid en wordt de lerarenopleiding ook verder geflexibiliseerd.

Aftrap

Geschiedenis

Het probleem

Bouw uw eigen ideale curriculum

De doelgroepen die we bedienen

Eisen

De bouwstenen waarmee we werken

Wat hebben wij ervan gemaakt?

Discussie: Wat leren we hiervan?

Geschiedenis Lerarenopleidingen aan de Nederlandse universiteiten

1955 Hospiteren & Enkele Colleges

1970 Schoolpractica (samen oefenen) & Enkele Colleges

1990 Eenjarige lerarenopleidingen (helpt praktijk, helpt theorie)

2002 Invoering BaMA (eenjarige educatieve master na vakmaster)

2004 Invoering Zij-instroom

2009 Invoering Educatieve minor (tijdens bachelor)

2010 Tweejarige educatieve master (na bachelor)

2016 Invoering Educatieve module (tijdens of na master)

2018 Flexibel: Eenjarige educatieve master= Educatieve minor of module + 30 EC

Het probleem

Praktijk is de beste lerarenopleiding

Het vak leraar wordt aantrekkelijker door de aspirant-leraar meteen op te leiden vanuit de ervaring, bepleiten **Carsten Daniels** en **Astrid van der Zijden-Wanrooij**.

Vol verbazing vernamen wij dat minister Bussemaker in een recent onderwijsdebat aangaf weinig te voelen voor het omgooien van de lerarenopleidingen, ondanks de oproep daartoe vanuit de VVD en de PvdA. Ook wij zien juist veel ruimte voor verbetering van het huidige systeem.

Om te beginnen is de carrièrestap weinig aantrekkelijk. Terwijl andere master-afgestudeerden aan de slag gaan in het bedrijfsleven, studeer jij nog een jaartje door. Gedurende dat jaar leef je in twee parallelle werelden: als student aan de universitaire lerarenopleiding (ulo) en als stagiair/docent op een middelbare school. Je hebt de chaotische puberende klas nog in je achterhoofd, maar je moet je opeens concentreren op een droog verhaal over verschillende leertheorieën. Het resultaat: ruim 20 procent van de ulo-studenten is ontvreden over zijn opleiding, een hogere score dan bij vergelijkbare opleidingen (minder dan 10 procent).

Ook de werkgevers zijn ontvreden: slechts vier op de tien schoolleiders geven hun beginnende leraren een voldoende voor kennis en vaardigheden. In 2013 bleek zelfs dat slechts 28 procent van de gestarte studenten vijf jaar na het afstuderen nog als leraar werkzaam was.

Kortom, het resultaat van een jaar lerarenopleiding lijkt te zijn dat je volledig "bevoegd" bent, maar je slechts beperkt "bekwaam" voelt. Anders dan de minister betoogt, is er dus wel degelijk werk aan de winkel.

Astrid van der Zijden-Wanrooij en **Carsten Daniels**
Startende leraren en (oud-)studenten van de universitaire lerarenopleiding

'Het opleiden van leraren in de school verspreid over een langere periode, maakt het leraarschap aantrekkelijker.'

Allereerst vinden wij dat het opleidingsmodel moet om draaien. Net als bij andere professionele beroepen, is het leraarschap het beste vanuit de ervaring en de praktijk te leren, ondersteund door theorie en inzichten vanuit de literatuur, opleidingen en zelfreflectie.

Intensief begeleiden
Wij hebben voor ogen dat een aspirant-leraar zich niet meer eerst inschrijft bij een lerarenopleiding en dan een stageschool zoekt, maar dat hij gelijk wordt aangenomen als leraar in opleiding en door de school wordt begeleid op weg naar een bevoegdheid.

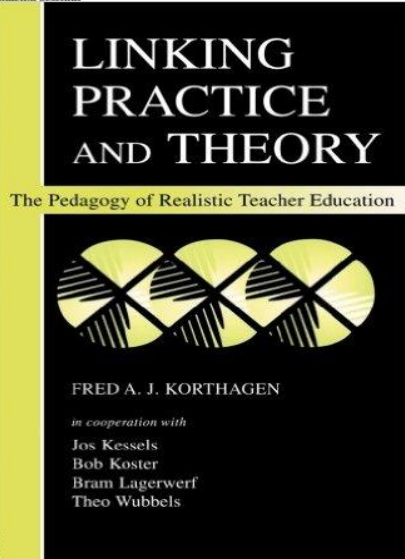
We voelen ons hierbij gesteund door studies van de Rijksuniversiteit Groningen naar het effect van het intensief begeleiden van net-afgestudeerde leraren in de school. De eer-

DINSDA

ste resultaten tonen in dit project sterker der stress ervaren d die 'gewoon' in het d gooid.

Is de rol van de u helemaal uitgespet niet. Het blijft aan waargenomen dat de t uiteindelijk beschik (th de ler beg het cer rel zou ren get pla eer 'Ti da kel doo fas wit de de ma eer din nee H sch nio tre en de leic cor De Jos

Je zou verwachten dat eerstegraadsdocenten hier een gedegen bagage meekrijgen op het gebied van pedagogiek en didactiek. Van onderwijs op universitair niveau is aan de lerarenopleiding echter geen sprake. In plaats daarvan wordt de student

Lerarenopleiding doodt alle talent en motivatie

De universitaire leraren-opleiding heeft geen inhoud en duldt geen kritisch vermogen.

van Dijk, studeerde Nederlands aan de Universiteit van Amsterdam en volgde de Master Voorbereidend Hoger Onderwijs aan de VU. 24 oktober 2014, 02:00

Iedereen de verhalen over de opleiding. 'Kennis is geen ziekte, het is draagbaar' kregen studenten daar als grote waarheid gepresenteerd. Of ze een toverstafje doorgeven en rd geven op de vraag: 'Welk sprookje is vandaag?' Tergen-de iesessies golden samen met oneindig lijn reflecteren als bespottelijke ur van de opleiding.

Marijn van Dijk. © -

ge studiegenoten die zich aan de opleiding waagden, zagen we met eigen branden, een geïnspireerde blik doofde enkele maanden uit. Anderen haalden de eindstreep op hun laatste krachten

Te weinig praktijk

n masterniveau

Maak uw curriculum

De ingrediënten:

Doelgroep:

Kim: weet als tijdens haar propedeuse biologie begint dat ze leraar wil worden.

Bert: na ontslag bij een bank wil hij leraar worden, liefst wiskunde (tijdens zijn studie bedrijfskunde gaf hij bijles wiskunde)

Nasli: tijdens haar master natuurkunde verdiende ze bij als leraarsassistent. Na afstuderen biedt de school haar een baan als leraar natuurkunde en wil haar zsm bevoegd hebben.

Eisen

2e graads:

- 30 EC theorie en praktijk
- bachelor in verwantschapstabel

1e graads:

- 60 EC theorie & praktijk
- passende master

Bouwstenen

Praktijk:

- stage
- werkplek

Vakinhoud (x EC)

- univ. opleidingen
- speciale pakketten
- toetsen?

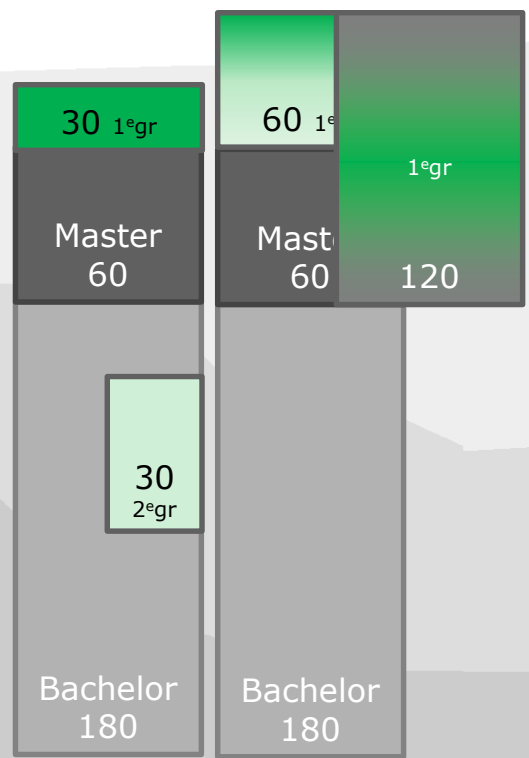
Theorie (x EC)

- pedagogiek
- alg. didactiek
- vakdidactiek
- onderzoek

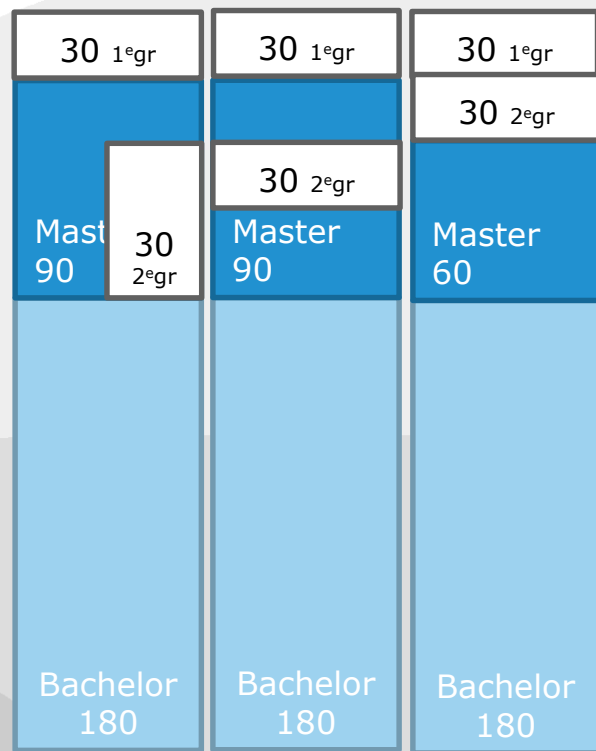

Wat hebben wij ervan gemaakt?

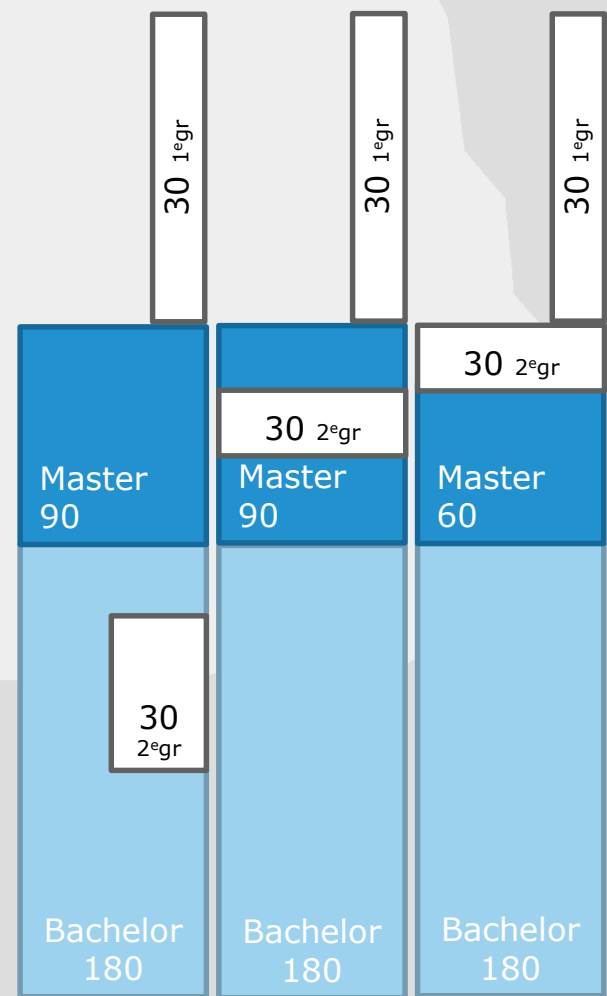
UU

Oude situatie

Nieuwe situatie: Oud +

Nieuwe situatie: Oud + VU